

[Hastrup.]

stol og sagde: „Vi stemmer for dette lovforslag, men vi gør det med store betænkkeligheder“, hvorefter formanden rejste sig op og ringede med klokken og sagde: „Det ærede medlems betænkkeligheder er os underordnet, det afgørende er, hvordan han stemmer.“ Kendsgerningen var, at socialdemokratiet stemte for ejerlejlighedsloven i den udformning, den fik i 1966, og jeg synes, det er rigtigst, at man tager det fulde ansvar for det, man mener at kunne give sin stemme her i tinget.

Boligministeren sagde derefter, at han fandt, at reglerne om genudlejningsforhøjelser havde været asociale. Nu bliver man jo ældre og får derfor også respekt for ordenes valør. Jeg mener, at den ordening, vi har her i landet, og som vi nu i kraftigere udstrækning vender tilbage til, hvorefter to unge familier med præcis samme indkomstforhold, beskæftiget måske ved siden af hinanden på samme arbejdsplads, er henvist til en vidt forskellig tilværelse på grund af de vidt forskellige huslejeniveauer, alt efter om de er heldige at komme ind i en centralt og godt beliggende bolig, som er billig, eller i en dyr bolig i periferien, hvor de tillige har store transportomkostninger, er asocial. Det giver to helt forskellige former for tilværelse for disse familier. Det er et perspektiv, som hverken socialdemokratiet eller socialistisk folkeparti efter min mening tillægger den tilstrækkelige vægt. Det er dog to partier, som i deres partinavn begge har bogstaverne social. Jeg minder på ny om, at genudlejningsforhøjelserne for det sociale byggeris vedkommende alene skulle gå til at støtte dem, der flyttede ind i det nye sociale byggeri, og derfor var de efter min mening store tabere i livets boliglotteri.

Det er rigtigst, som boligministeren siger, at det var en langsom proces. Selvfølgelig var det langsomt i starten. Hvad, der har været af udskiftninger i januar 1971 og februar 1971, er naturligvis begrænset, men antallet var dog stigende og ville være stadig stigende. Det var et instrument, som vi kunne bruge fremover i den sociale boligpolitik's tjeneste, også derved at det kunne bidrage til at gøre de sociale selskaber selvfinansierende og mere uafhængige af statsmagten. Det tror jeg mange sociale boligsekskaber i dag ønskede at de var.

Guldborg: Boligministeren bedyrer her, at det er hans og socialdemokratiets opfattelse, at der skal være ret til at vælge mellem forskellige boligformer, og vil dermed igen sige, at der ikke ligger nogen principiel modvilje hos ham eller hans parti over for begrebet egen bolig.

Jeg vil gerne til hr. Henning Philipsen sige, at min beskrivelse af de særlige fordele ved begrebet egen bolig, særlig da jeg nævnte børnerige familier og miljø, naturligvis først og fremmest sigtede på eget hus. Det skal jeg ikke benægte. Men jeg ser heller ikke denne ejerlejlighedslov som den eneste og vigtigste del af spørgsmålet om at eje egen bolig. Det er én side af det. Jeg ser en gennemgående linje uanset tiltkendegivne hensigter fra boligministeren og socialdemokratiet. Uanset hvad man siger om, at man skal kunne vælge imellem de forskellige boligformer, fører man konsekvent hver gang, på hvert et område og ud til mindste detalje, en politik, som går ud på fortrinsvis at beskytte de sociale byggeselskaber og deres muligheder for at få lejet deres lejligheder ud. Så er det ganske ligegyldigt, hvad det går ud over i retning af adgangen til at have sin egen bolig.

Jeg vil gerne udbygge denne påstand en lille smule. Vi kan tage enfamilieshusene for sig, og så kan vi tage ejerlejlighederne, som vi diskuterer her. Hvad foregår der her? Ja, man siger nok, man rigtignok har frit valg, og man kan selvfølgelig få lov til at have ejerlejlighed. Men for det første kan man ikke lave det i de gamle boliger, for det andet kan man kun lave det i de nye, der bliver bygget efterhånden, og for det tredje sørger man for at tilrettelægge en støtteordning, som i virkeligheden giver op til 40-50 pct. støtte til det sociale boligbyggeri, hvor ejerlejligheder er forbudt. Det kalder man en venlig indstilling over for begrebet, men det kan da ikke være rigtigst.

Jeg vil også gerne gå lidt længere ind i spørgsmålet om andelsboliger, for selv om det måske på en måde er en lille sag, er det det mest typiske for den modvilje, man har mod at folk kan få lov at have deres egen bolig. Der er nogle, der siger, de ikke helt forstår bemærkningerne. Det er meget muligt, men så viser det, hvor dybt man har levet sig ind i en total afstandtagen fra det begreb. Se, alle andre steder, hvor man